

01/2023

Eläketurvakeskuksen raportteja

Tiivistelmä

Suvi Ritola, Samuli Tuominen

Kokonaiseläke 2023

Katsaus työeläkkeen, kansaneläkkeen ja verotuksen
määräytymiseen

Työeläkkeen, kansaneläke-etuuksien sekä eläkkeiden verotuksen määräytyminen vaikuttavat kaikki osaltaan eläkkeensaajan käteen jäävään nettoeläkkeeseen. Katsaus kokoa yhteen näiden tekijöiden määräytymisen vuonna 2023. Esimerkkitaulukot kertovat, miten kokonaisnettoeläke muodostuu eri tulotasoilla. Verotusta on tarkasteltu myös yleisemmin ja vertailtu eläkkeensaajan ja palkansaajan vero- ja maksurasitetta eri tulotasoilla.

Työeläkkeet nousivat työeläkeindeksin mukaisesti 6,8 prosenttia vuoden 2023 alussa. Palkkakerroin, jolla muun muassa tarkistetaan työansiot eläkettä määrättäessä, nousi 3,8 prosenttia.

Vuonna 2023 työeläkkeen alimpaan vanhuuseläkeikään tulevat vuonna 1959 syntyneet (vanhuuseläkeikä 64 vuotta ja 3 kuukautta). Alkavat työeläkkeet tarkistetaan elinaikakerroimella. Vuodelle 2023 laskettu elinaikakerroin, joka koskee vuonna 1961 syntyneiden vanhuuseläkkeitä tai vuonna 2023 ennen 62 ikävuoden täyttämistä alkavia eläkkeitä, on 0,94419. Se pienentää kuukausieläkettä noin 5,6 prosenttia.

Katsaus työeläkkeen, kansaneläkkeen ja verotuksen määräytymiseen

Vuoden 2023 alussa kansaneläkkeen ja takuueläkkeen määrää korotettiin kansaneläkeindeksin mukaisesti 4,2 prosenttia. Kansaneläkkeisiin tehtiin myös 3,5 prosentin korotus vuoden 2022 elokuussa. Näistä yhteenlaskettu korotus vuoden 2022 alkuun verrattuna on 7,8 prosenttia. Yksin asuvan henkilön kansaneläkkeen täysi määrä vuonna 2023 on 732,67 euroa kuukaudessa ja avo- tai avioliitossa asuvan 654,13 euroa kuukaudessa. Takuueläkkeen kanssa vähimmäiseläkkeen määräksi muodostuu 922,42 euroa kuukaudessa niin yksin kuin puolison kanssa asuvalle.

Vuonna 2023 ansiotuloverotus uudistui sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen vuoksi. Valtionvero nousi, mutta vastaavasti keskimääräinen kunnallisveroprosentti vuonna 2023 on vain 7,38 (edellisvuonna 20,01). Lopputuloksena yksittäisten veronmaksajien verotus ei muutu merkittävästi. Valtion tuloveroasteikon tuloarajoihin tehtiin myös arvioitua ansiokehitystä vastaava 3,5 prosentin tarkistus.

Verotuksen uudistuksen johdosta tuli muutoksia myös vähennyksiin, kun valtionverotuksen ja kunnallisverotuksen veropohja yhdistettiin. Ansiotuloista tehtävät vähennykset yhdistyivät. Uuden eläketulovähennyksen rakenne perustuu aikaisempaan kunnallisverotuksen eläketulovähennykseen, mutta sen poistuma muuttui kaksiportaiseksi. Myös palkansaajilla työtulovähennyksen poistuman rakennetta muutettiin siten, että siinä on kaksi porrasta aikaisemman yhden sijaan.

Palkansaajan työtulovähennyksen enimmäismäärää myös korotetaan ikäperusteisesti. Korotus kasvaa kolmessa portaassa siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää korotetaan 200 eurolla 60–61-vuotiailla, 400 eurolla 62–64-vuotiailla ja 600 eurolla 65 vuotta täyttäneillä. Tämä keventää yli 60-vuotiaiden verotusta edellisvuoteen nähden. Vuonna 2023 ansiotuloverotusta keventävät myös hieman perusvähennyksen, ansiotulovähennyksen sekä eläketulovähennysten korotukset. Lisäksi invalidivähennys poistui verotuksen uudistuksen yhteydessä.

Vuonna 2023 työntekijän työeläkevakuutusmaksu on 17–52-vuotiaalla sekä 63–67-vuotiaalla 7,15 prosenttia ja 53–62-vuotiaalla 8,65 prosenttia (edellisvuonna samalla tasolla). Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on vastaava kuin vuonna 2022, eli 1,5 prosenttia.

Palkansaajan sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu nousee 0,6 prosenttiin vuonna 2023 (edellisvuonna 0,53 prosenttia). Eläke- ja etuustuloista perittävä sairaanhoitomaksu nousee 1,57 prosenttiin (edellisvuonna 1,5). Sairausvakuutuksen päivärahamaksu on palkansaajilla 1,36 prosenttia, jos vuositulot ovat vähintään 15 703 euroa. Edellisvuonna päivärahamaksu oli 1,18 prosenttia, jos tulot ylittivät 15 128 euroa.

Eläke- ja palkkatulojen vero- ja maksuprosentin muutos edellisvuodesta vaihtelee eri tulotasoilla. Kun verrataan saman tulon veroprosenttiin edellisvuonna ja kunnallisverot ovat keskimääräiset, eläkkeensaajan veroprosentti laskee 0,1–2,3 prosenttiyksikköä. Kun palkkatulon veroprosenttia verrataan saman tulon veroprosenttiin viime vuonna, laskua on alle prosenttiyksikön verran.

Katsaus työeläkkeen, kansaneläkkeen ja verotuksen määräytymiseen

Pelkkää Kelan eläkettä saavalla nettoeläke nousee vuonna 2023 edellisvuodesta 6,3 prosenttia kansan- ja takuueläkkeen indeksikorotusten seurauksena (vuoden 2022 taso on otettu huomioon keskimääräisenä kesken vuotta tehdyn indeksikorotuksen takia). Tätä korkeammilla tulotasoilla nettoeläke nousee 5,3–8,5 prosenttia.

Kun inflaation oletetaan olevan 4,2 prosenttia vuonna 2023, eläkkeiden ostovoima nousee takuueläkettä saavilla noin 2,0 prosenttia. Muissa tuloluokissa ostovoima nousee noin 1–4 prosentin verran. Suurin nousu ostovoimassa on noin 2 500 euron bruttoeläkkeen tasolla. Vuonna 2022 eläkkeen ostovoima kuitenkin laski noin 3–4 prosenttia kaikilla tulotasoilla korkean inflaation johdosta.

Kokonaiseläke 2023

Katsaus työeläkkeen, kansaneläkkeen ja verotuksen määräytymiseen

Eläketurvakeskuksen raportteja 01/2023

<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202301245351>

www.julkari.fi > [Eläketurvakeskus](#) > [Julkaisut](#)

ISSN 1798-7490 (verkkajulkaisu)

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS
Puhelin 029 41120
Faksi 09 148 1172

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
Telefon 029 41120
Fax 09 148 1172

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 Eläketurvakeskus
Finland
Phone +358 29 41120
Fax +358 9 148 1172

www.etk.fi
> julkaisut